

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

33. అల్ అహ్జాబ్ సూర పరిచయం

ఈ సూరహ్ మదీనాలో అవతరించింది. ఇందులో 73 వాక్యాలు, 9 రుకూలు ఉన్నాయి. అజ్ఞానకాలంలో, ఇస్లామ్ ప్రారంభంలో కూడా దత్తపుత్రుణ్ణి కన్న కొడుకుగా భావించేవారు. ప్రవక్త (స) జైద్ బిన్ హారిసా (రజి)కు బానిసత్వం నుండి స్వాతంత్ర్యం ప్రసాదించి, దత్తత తీసుకుని, అతని పెళ్ళి తన అత్తకూతురైన జైనబ్ (ర.అన్ హా)తో చేశారు. ఖురైష్ వంశం వారందరూ ఈ చర్యపట్ల అయిష్టత వ్యక్తం చేశారు. అయితే ఇద్దరి మధ్య వివాహ బంధం కుదరలేదు. ఇద్దరూ విడాకులు తీసుకున్నారు. ప్రవక్త (స) ఆమెను వివాహం చేసుకునేందుకు వెనుకడుగు వేశారు. దీని గురించి అల్లాహ్ కొన్ని ఆదేశాలను జారీ చేశాడు.

ఆ తరువాత అహ్జాబ్ యుద్ధాన్ని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. ఇది హిజ్రీ 5వ సంవత్సరంలో సంభవించింది. ఇందులో ప్రవక్త (స)కు వ్యతిరేకంగా బనూ నజీర్, బనూ ఖైనుఖాహ్, యూదులు, మక్కా అవిశ్వాసులు గత్ఫాన్ మొదలైన తెగలు పాల్గొన్నాయి.

ఆ తరువాత కపటుల గురించి హెచ్చరించబడింది. విశ్వాసులను ప్రశంసించడం జరిగింది. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) భార్యలకు ప్రాపంచిక సుఖాలు కావాలో, అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త, పరలోకం కావాలో తేల్చుకోమని హెచ్చరించటం జరిగింది. ఆ తరువాత సమాజం వైపు దృష్టిని సారిస్తూ స్త్రీలు తమ ఇళ్లల్లోనే ఉండాలనీ, అనవసరంగా ఇంటి నుండి బయటికి వెళ్ళరాదని, పర పురుషులతో పరదా పాటించాలనీ బయటికి వెళ్ళినపుడు పరదా నియమాలకు కట్టుబడాలని ఉపదేశించబడింది. ఆ తరువాత కపటులు, అవిశ్వాసులు రేపిన కల్లోలాన్ని గురించి పేర్కొనడం జరిగింది.

33. అల్ అహ్జాబ్

ఆయత్లు : 73

అవతరణ : మదీనాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

- (1) ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ కు భయపడు. అవిశ్వాసులకూ, కపటులకూ విధేయత చూపకు. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ యే జ్ఞాని మరియు వివేకీను.
- (2) నీ ప్రభువు తరపు నుండి నీకు సూచించబడే విషయాన్ని మాత్రమే అనుసరించు. అల్లాహ్ కు నీవు చేసే ప్రతి పనీ తెలుసు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
 وَالْمُفْسِقِينَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿1﴾
 وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
 تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿2﴾

(3) అల్లాహ్ పై నమ్మకం ఉంచు. సంరక్షకుడుగా అల్లాహ్ మాత్రమే సరిపోతాడు.

(4) అల్లాహ్ ఏ వ్యక్తి శరీరంలోనూ రెండు హృదయాలను పెట్టలేదు. మీరు జిహాద్ చేసే మీ భార్యలనూ ఆయన మీకు తల్లులుగా చేయలేదు; ఇంకా ఆయన మీ దత్తపుత్రులనూ మీ సొంత పుత్రులుగా చేయలేదు. ఇవి మీరు పలికే మీ నోటి మాటలు మాత్రమే. కాని అల్లాహ్ మాత్రం సత్యం పునాదిగా ఉన్న మాటలే అంటున్నాడు. ఆయనే సరియైన విధానం వైపునకు మార్గం చూపుతున్నాడు.

(5) దత్తపుత్రులను వారి తండ్రులతో ఉన్న సంబంధం ప్రకారం పిలవండి. ఇది అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎంతో న్యాయ సమ్మతమైన విషయం. ఒకవేళ వారి తండ్రులెవరో మీకు తెలియకపోతే, అప్పుడు వారు మీకు ధార్మిక సోదరులు మరియు సహచరులు. పొరపాటు వల్ల మీరు ఏదైనా మాట అంటే, దానికి మిమ్మల్ని పట్టుకోవటం జరగదు. కాని మీరు బుద్ధిపూర్వకంగా అనే మాటకు తప్పనిసరిగా మిమ్మల్ని విచారించటం జరుగుతుంది. అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

(6) నిస్సందేహంగా విశ్వాసులకు దైవప్రవక్త స్వయంగా తమకంటే కూడా ముఖ్యుడు. దైవప్రవక్త భార్యలు వారికి తల్లులు. కాని అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం సాధారణ విశ్వాసులు మరియు వలస వచ్చిన వారికంటే రక్తసంబంధీకులు పరస్పరం ఎక్కువ హక్కులు కలిగి ఉంటారు. అయితే, మీ సహచరులకు మీరు ఏదైనా మేలు చేయవచ్చు. ఈ ఆజ్ఞ దైవగ్రంథంలో ఈ విధంగా వ్రాయబడి ఉంది.

(7) ఓ ప్రవక్తా! మేము దైవప్రవక్తలందరి చేత చేయించిన వాగ్దానాన్ని గుర్తుంచుకో. నీతో కూడ చేయించాము. మరియు నూహ్, ఇబ్రాహీమ్, మూసా, మర్యమ్ కుమారుడు ఈసాలతో కూడా చేయించాము. అందరితో మేము గట్టి వాగ్దానం చేయించాము.

وَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ط وَكَفَى بِاللَّهِ وَكَيْلًا ﴿3﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ ؕ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمْ اِلٰى تَطْهَرُوْنَ مِنْهُنَّ اُمَّهَاتِكُمْ ؕ وَمَا جَعَلَ اَدْعِيَاءَكُمْ اَبْنَاءَكُمْ ط ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِاَفْوَاهِكُمْ ط وَاللّٰهُ يَقُوْلُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيْلَ ﴿4﴾

اُدْعُوهُمْ لِاَبَائِهِمْ هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ ؕ فَاِنْ لَّمْ تَعْلَمُوْا اَبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّيْنِ وَمَوَالِيكُمْ ط وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا اَخْطَاْتُمْ ۙ وَلٰكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوْبُكُمْ ط وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿5﴾

النَّبِيُّ اَوْلٰى بِالْمُؤْمِنِيْنَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَاَزْوَاجُهُ اُمَّهَاتُهُمْ ط وَاُولُو الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى بِبَعْضٍ فِيْ كِتٰبِ اللّٰهِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُهٰجِرِيْنَ اِلَّا اَنْ تَفْعَلُوْا اِلٰى اَوْلِيَّيْكُمْ مَّعْرُوْفًا ط كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتٰبِ مَسْطُوْرًا ﴿6﴾

وَاِذْ اَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّنَ مِيْثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُّوحٍ وَّاِبْرٰهِيْمَ وَمُوْسٰى وَعِيْسٰى ابْنِ مَرْيَمَ ؕ وَاَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيْظًا ﴿7﴾

(8) - (అల్లాహ్) సత్యవంతులకు, వారి సత్యసంధత గురించి ప్రశ్నించటానికి. అవిశ్వాసులకు ఆయన అత్యంత బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధం చేసి ఉంచాడు.

(9) విశ్వసించిన ఓ ప్రజలారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన ఉపకారాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. సైన్యాలు మీపైకి దండెత్తి వచ్చినప్పుడు, మేము వాటి మీదకు ఒక పెనుగాలిని పంపాము; మీకు కాసరాని సైన్యాలను పంపాము. మీరు ఆ సమయంలో చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ చూస్తూనే ఉన్నాడు.

(10) శత్రువులు మీ మీదకు పైనుండి, క్రిందనుండి దండెత్తి వచ్చినప్పుడు, భయం వల్ల మీ కళ్ళు తేలిపోయినప్పుడు మీ గుండెకాయలు గొంతుల్లోకి వచ్చినప్పుడు, మీరు అల్లాహ్ ను గురించి రకరకాలుగా అనుమానిస్తున్నప్పుడు,

(11) ఆ సమయంలో విశ్వాసులు కఠిన పరీక్షకు గురిఅయ్యారు. తీవ్రంగా కుదిపివేయబడ్డారు.

(12) కపటులు, హృదయాలలో రోగం ఉన్నవారు అందరూ, “అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త మనతో చేసిన వాగ్దానాలన్నీ భ్రమలు తప్ప మరేమీ కావు” అని స్పష్టంగా ప్రకటించినప్పటి సమయాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకో. (13) అప్పుడు వారిలోని ఒక వర్గం, “ఓ యస్రిబ్ ప్రజలారా! ఇక మీకు ఇక్కడ ఉండే అవకాశమేదీ లేదు, వెనక్కి వెళ్ళిపోండి” అని అన్నది. అప్పుడు వారిలోని మరొక వర్గం, “మా గృహాలు ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నాయి” అని దైవప్రవక్తకు చెప్పి సెలవుకోరింది. వాస్తవానికి వాటికి ఏ ప్రమాదమూ లేదు. అసలు వారు పారిపోదలచారు. (14) ఒకవేళ నగరం చుట్టుప్రక్కల నుండి శత్రువులు లోపలకు జొరబడి వారిని విద్రోహ చర్యకు పాల్పడమని పిలుపు ఇస్తే, అప్పుడు వారు తప్పకుండా అలా చేస్తారు. విద్రోహచర్యలో పాల్గొనడానికి వారు చాలా తక్కువగా సంకోచిస్తారు.

لَيْسَلُ الصِّدِّيقِينَ عَنِ صِدْقِهِمْ ۖ وَأَعَدَّ
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿8﴾

لَيَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْ كُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا
لَّمْ تَرَوْهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿9﴾

إِذْ جَاءُوكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ
وَإِذْ رَاغَبِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ
وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا ﴿10﴾

هَذَاكَ ابْتَلَى الْمُؤْمِنُونَ وَزَلِزَلُوا زَلْزَالًا
شَدِيدًا ﴿11﴾

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿12﴾

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَا هَلْ يَأْتِرِبُ لَا مَقَامَ
لَكُمْ فَارْجِعُوا ۖ وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ
يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ ۚ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۚ إِنَّ
يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿13﴾

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا
الْفِتْنَةَ لَاتَوَّهَّا وَمَا تَلَبَّسُوا بِهَا إِلَّا يُسِيرًا ﴿14﴾

(15) వారు ఇది వరకు తాము వెన్ను చూపము అని అల్లాహ్ కు వాగ్దానం చేసి ఉన్నారు. అల్లాహ్ కు చేసిన వాగ్దానం గురించి తప్పకుండా ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది.

(16) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “ఒకవేళ మీరు మృత్యువు బారి నుండి లేదా హత్య బారినుండి తప్పించుకోవాలని పారిపోతే, ఈ పారిపోవటం మీకు ఏమాత్రం లాభదాయకం కాబోదు. దీని తరువాత జీవిత సుఖాలను అనుభవించటానికి కొద్దిపాటి అవకాశం మాత్రమే మీకు లభిస్తుంది.”

(17) వారిని ఇలా అడుగు, “ఒకవేళ అల్లాహ్ మీకు నష్టం కలిగించదలిస్తే, ఆయన నుండి మిమ్మల్ని కాపాడగలిగేవాడెవడు? ఒకవేళ అల్లాహ్ మిమ్మల్ని కరుణించదలిస్తే, ఆయన కరుణను ఆపగల వాడెవడు? అల్లాహ్ కు ప్రతిగా వారు ఏ సంరక్షకుణ్ణి, ఏ సహాయకుణ్ణి పొందలేరు.

(18) మీలో ప్రతిబంధకాలు సృష్టించే వారిని, తమ సోదరులను, ‘మా వైపునకు రండి’ అని పిలిచేవారినీ, పేరుకు మాత్రమే యుద్ధంలో పాల్గొనే వారినీ

(19) నీకు తోడ్పడే విషయంలో పరమ లోభులయిన వారినీ అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును. మరణ సమయంలో అపస్మారక స్థితికి గురి అయినవాని వలె వారు ప్రమాదం సంభవించినప్పుడు గుడ్లు త్రిప్పుతూ నీ వైపు చూస్తారు, కాని ప్రమాదం తొలగిపోగానే, వారే లాభాలను పొందాలని దురాశాపరులై కత్తెరలవలె ఆడే నాలుకలతో నీకు స్వాగతం పలకటానికి వస్తారు. వారు ఏమాత్రం విశ్వసించినవారు కారు. కనుకనే అల్లాహ్ వారి కర్మలను అన్నింటినీ వ్యర్థం చేశాడు. అల్లాహ్ కు అలా చెయ్యటం చాలా సులభం.

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ
الْأَذْيَارَ ۗ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿15﴾

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ
أَوِ الْقَتْلِ وَإِذًا لَا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿16﴾

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ
بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۗ وَلَا يَجِدُونَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿17﴾

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُبْعِثِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ
لِإِحْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا ۗ وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿18﴾

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ ۚ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى
عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ
بِالسِّنَةِ جِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ ۗ أُولَئِكَ لَمْ
يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۗ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ﴿19﴾

(20) దాడి చేసిన వర్గాలు ఇంకా వెళ్ళిపోలేదు అనే వారు భావిస్తున్నారు. ఒకవేళ ఆ వర్గాలు మళ్ళీ దాడి చేస్తే, ఎడారిలో ఎక్కడికైనా పోయి పల్లెలలో అరబ్బుల మధ్య కూర్చుందామనీ, అక్కడి నుండి మీ పరిస్థితులను గురించి తెలుసుకుందామని వారి మనస్సు కోరుతోంది. ఒకవేళ వారు మీ మధ్య ఉన్నా, యుద్ధంలో చాలా తక్కువగానే పాల్గొంటారు.

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا ۗ وَإِن يَأْتِ
 الْأَحْزَابَ يَوَدُّوْنَ لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ
 يَسْأَلُونَ عَنِ الْاَنْبَاءِ كُمْ ۖ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَّا
 قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾

2
12
18

1 - 20 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యాలలో ప్రవక్త (స)ను, మీపై అవతరింపజేసిన సందేశాన్ని ప్రచారం చేయమని, అవిశ్వాసుల, కపటుల వ్యతిరేకతను పట్టించుకోవద్దని, సహాయం చేసేవాడు అల్లాహ్ మాత్రమే అని, ఆయన్నే నమ్ముకోవాలని తాకిడు చేయబడింది. 'జిహాద్' అంటే భర్త తన భార్యతో "నా కోసం నీ వీపు నా తల్లి వీపు లాంటిది" అని అనడం. అలా అన్న ఆ వ్యక్తి ఇప్పుడు తన భార్యతో సంభోగించటం నిషిద్ధం అని భావిస్తాడు.

ఖుర్ఆన్ గ్రంథం దాన్ని సంస్కరించింది. అలా పలకటం వల్ల భార్య నిషిద్ధం కాదని ఆదేశించింది. ఒకవేళ ఎవరైనా తన భార్యతో ఇలా పలికి, సంబంధాలు త్రొచుకొని మళ్ళీ సంసార సంబంధాలు కొనసాగించాలని కోరితే ముందు ఒక బానిసను విడుదల చేసి సంబంధాలు కొనసాగించవచ్చు. ఒకవేళ బానిసలు లేకపోతే రెండు నెలలు నిరంతరంగా ఉపవాసాలు ఉండాలి. ఆ శక్తి లేకపోతే 60మంది పేదలకు అన్నం పెట్టాలి. ఇది పరిహారం.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

1 - 3 : అల్లాహ్ ప్రవక్త (స)ను దైవభీతి గల జీవితం గడపాలని ఆదేశించాడు. కాని, ఈ ఆదేశం ప్రతి ఒక్క ముస్లిమ్ కు వర్తిస్తుంది. అదేవిధంగా కపటుల మాటలు విని సత్యధర్మాన్ని వదలరాదని, అలా చేసేవారిని కఠినంగా శిక్షించడం జరుగుతుందని తెలియపర్చబడింది. వీరిని అనుసరించవద్దని, ఖుర్ఆన్, హదీసులను అనుసరించాలని జీవితపు అన్ని రంగాల్లోనూ అల్లాహ్ నే నమ్ముకోవాలని, అల్లాహ్ ను నమ్ముకున్న వారికి అల్లాహ్ యే చాలని సెలవియ్యబడింది.

4 : ఒక మానవుని శరీరంలో రెండు గుండెకాయలు ఉండవు. భార్యను తల్లి అన్నంతమాత్రాన తల్లి అయిపోదు. అదేవిధంగా దత్తపుత్రుణ్ణి కన్నకొడుకు అంటే కన్న కొడుకు అయిపోదు. ఇవన్నీ అల్లాహ్ తీర్పులు. అల్లాహ్ తీర్పులు సత్యం. ఆయనే రుజుమార్గం చూపుతాడు. ఈ వాక్యం జైద్ బిన్ హారిసా (రజి) గురించి అవతరించింది. ఎందుకంటే ప్రవక్త (స) అతన్ని దైవదౌత్యం తరువాత బానిసత్వపు బంధనాల నుండి విడిపించి దత్తత తీసుకున్నారు. (ఇబ్నెకసీర్)

5 : అంటే అల్లాహ్ అజ్ఞాన కాలపు ఆచారాలను ఖండిస్తున్నాడు. ఒకవేళ ఒకరి తండ్రి ఎవరో తెలియకపోతే అతన్ని ధార్మిక సోదరునిగా స్నేహితునిగా భావించండి. పొరపాటుగా ఇతరులను తండ్రిగా గుర్తిస్తే క్షమించబడును. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా అలా చేస్తే ఎంతమాత్రం క్షమించబడదు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

6 : ప్రవక్త (స) తన అనుచర సంఘం పట్ల ఎంతో వాత్సల్యంగా, ప్రేమగా ఉండేవారు. అందువల్లే అన్ని రంగాల్లోనూ ఆయన్ని అనుసరించాలని ఆదేశించడం జరిగింది. ఇంకా, తమ ప్రాణాలకన్నా అధికంగా ఆయన్ను ప్రేమించాలని ఆదేశించడం జరిగింది. ప్రవక్త (స) భార్యలు అనుచర సంఘానికి తల్లులు వంటివారు. వారసత్వం దగ్గరి బంధువుల్లోనే అవుతుంది. అయితే ఎవరైనా వలస వచ్చిన నిరుపేదలకు దానధర్మాలు చేయాలనుకుంటే

(21) యదార్థంగా అల్లాహ్ ప్రవక్తలో మీకు ఒక మంచి ఆదర్శం ఉండినది. అల్లాహ్ పై, అంతిమ దినంపై ఆశలు పెట్టుకుని అత్యధికంగా అల్లాహ్ ను స్మరించే ప్రతి వ్యక్తికి.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ
لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ
﴿21﴾ ۞

ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

7, 8 : అల్లాహ్ ప్రవక్తలందరితోనూ మేము అల్లాహ్ సందేశాన్ని అందజేస్తామని, పరస్పరం సహాయ సహకారాలు అందిస్తామని, విభేదాలకు మనస్పర్థలకు గురికామని ప్రమాణం తీసుకున్నాడు. అంతేకాక తీర్పుదినం నాడు దైవసందేశాన్ని అందజేశారా లేదా అని ప్రవక్తలను, అనుచర సంఘాలను ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. అప్పుడు ప్రవక్తలందరూ, అనుచర సంఘాలన్నీ 'అవును' అని విన్నవించుకుంటారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

9 : అల్లాహ్ ఉపకారాలను గుర్తు చేస్తాన్నాడు. అహ్జాబ్ యుద్ధం హిజ్రీ 5వ సంవత్సరంలో సంభవించింది. దీన్ని కందక (అగడ్డ) యుద్ధం అని కూడా అంటారు. ఇస్లాం శత్రువులందరూ కలసి ముస్లిములను తుడిచిపెట్టాలని నిశ్చయించుకున్నారు. కాని అల్లాహ్ తుఫాను గాలుల ద్వారా, దైవదూతల ద్వారా ముస్లిములను సహాయం చేశాడు.

10 : ప్రవక్త (స) బనూ నజీర్ తెగవారి వాగ్దాన భంగం కారణంగా వారిని దేశ బహిష్కరణకు గురిచేశారు. ప్రతీకారం తీర్చుకోవటానికి ఇతర తెగలతో కలసి ముస్లిములపై దండెత్తారు. అన్ని వైపుల నుండి శత్రువులు రావటం చూసి ముస్లిముల కళ్ళు చీకటి క్రమ్ముకున్నాయి. అల్లాహ్ సహాయం చేస్తాడా లేదా అని అనేక రకాల దురాలోచనలకు గురయ్యారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

14 : కపటుల హృదయాల పరిస్థితిని పేర్కొనటం జరిగింది. ఒకవేళ శత్రువు దాడిచేసి, దోపిడీకి పాల్పడి, వారితో ఇస్లాంను త్యజించి మీ పాత ధర్మాన్ని అనుసరించాడని అంటే నిర్భయంగా వారు కోరినట్లు ప్రకటిస్తారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

15 : వారు ప్రవక్త (స)తో ముస్లిములకు తోడుగా ఉంటామని, వారితో యుద్ధం ఎప్పుడూ చేయమని ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ఒకవేళ వీరు తమ వాగ్దానం మరచిపోతే అల్లాహ్ కూడా తన వాగ్దానానికి తగిన చర్య తీసుకుంటాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

16 : ఒకవేళ మీరు యుద్ధానికి భయపడి పారిపోతే ఏమిటి లాభం? కొంతకాలం తర్వాత ఎలాగైనా చావును స్వీకరించవలసి ఉంది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

17 : ఒకవేళ అల్లాహ్ మీకు నాశనం చేయదలచుకున్నా, వ్యాధికి గురిచేసినా, నష్టం కలుగజేసినా మిమ్మల్ని రక్షించే వారెవరు? మీకు అల్లాహ్ అనుగ్రహిస్తే అడ్డుకునే వాడెవడు? వాస్తవం ఏమిటంటే దాసులకు అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ సహాయకులు కారు.

20 : ఈ కపటులు ఎంత పిరికి వారంటే అవిశ్వాసులు ఓటమిపాలై వెనుతిరిగినా, వారింకా యుద్ధ మైదానంలో ఉన్నారని, గుదారాల్లో ఉన్నారని భావిస్తారు. అవిశ్వాసులు మళ్ళీ యుద్ధానికి వెళ్ళినా వీరు మాత్రం మదీనా పరిసరాల్లో ఉందామని కోరుకుంటారు. అంతేకాక అక్కడి ప్రజలను ప్రవక్త (స) వారి అనుచరులు చంపబడ్డారా? లేదా? అని ప్రశ్నిస్తారు. ఒకవేళ ఈ పిరికివారు యుద్ధంలో పాల్గొన్నా కాళ్ళూ చేతులు ఊపడం తప్ప మరేమీ చేయలేరు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

(22) సత్య విశ్వాసులు, వారు దాడి చేసిన సైన్యాలను చూసినప్పుడు ఇలా పలికారు, “అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త మనకు వాగ్దానం చేసిన విషయం ఇదే. అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త నిజమే పలికారు.” ఈ సంఘటన వారి విశ్వాసాన్ని, వారి ఆత్మ సమర్పణనూ మరింత అధికం చేసింది. (23) విశ్వాసులలో, అల్లాహ్ కు తాము చేసిన వాగ్దానాన్ని నిజంచేసి చూపినవారు ఉన్నారు. వారిలో కొందరు తమ మొక్కుబడులను తీర్చుకున్నారు. మరికొందరు సమయం కోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. వారు తమ వైఖరిని మాత్రం మార్చుకోలేదు.

(24) ఇదంతా సత్యసంఘలకు అల్లాహ్ వారి సత్యసంధతకు గాను ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి, కపటులకు తనకు ఇష్టమైతే శిక్ష విధించటానికి లేదా తనకు ఇష్టమైతే వారి పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించటానికి, నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ క్షమించేవాడూ, కరుణించే వాడూను. (25) అల్లాహ్ అవిశ్వాసులను వెనక్కి తరిమివేశాడు, వారు ఏ లాభాన్ని పొందకుండానే కడుపు మంటతో మరలిపోయారు. విశ్వాసుల పక్షాన యుద్ధం చేయటానికి అల్లాహ్ యే సరిపోయాడు. అల్లాహ్ సర్వశక్తి సంపన్నుడు, సర్వసమర్థుడూను. (26) ఈ దాడి చేసిన వారికి తోడ్పడిన గ్రంథ ప్రజలను తమ కోటల నుండి అల్లాహ్ క్రిందికి తీసుకువచ్చాడు. వారి హృదయాలను భయంతో నింపాడు. ఈనాడు వారిలోని ఒక వర్గం వారిని మీరు ఖైదీలుగా చేస్తున్నారు. (27) ఆయన మిమ్మల్ని వారి భూమికి, వారి గృహాలకూ, వారి ఆస్తులకూ వారసులుగా చేశాడు, మీరు ఎన్నడూ అడుగుమోపని ప్రాంతాన్ని ఆయన మీకు ఇచ్చాడు. అల్లాహ్ అన్నీ చేయగల సమర్థుడు.

وَلَبَّأَ رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْآحْزَابَ ۖ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۗ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿22﴾

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ ۖ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ ۗ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿23﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ ۖ إِن شَاءَ ۖ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿24﴾

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغِيظِهِمْ لَمَّا يَنَالُوا خَيْرًا ۗ وَكَفَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿25﴾

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿26﴾

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَّوُّهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿27﴾

(28) ఓ ప్రవక్తా! నీ భార్యలతో ఇలా పలుకు, “ఒకవేళ మీరు ప్రాపంచిక జీవితాన్ని, దాని శోభనూ కోరుతూ ఉన్నట్లయితే, రండి, నేను మీకు ఎంతో కొంత ఇచ్చివేసి మంచి పద్ధతి ప్రకారం సాగనంపుతాను. (29) కాని ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తను, పరలోక నివాసాన్ని కోరుతూ ఉన్నట్లయితే, తెలుసుకోండి, మీలోని పుణ్యాత్ముల కోసం అల్లాహ్ గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరిచి ఉంచాడు.” (30) ఓ ప్రవక్త భార్యలారా! మీలో ఎవరైనా ఏదైనా సుప్తమైన నీచకార్యానికి పాల్పడితే ఆమెకు రెట్టింపు శిక్ష విధించబడుతుంది. అల్లాహ్ కు ఇది చాలా సులభమైన పని.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكِ إِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنْتَهَا فَتَعَالَيْن أُمَّتِكُنَّ وَأَسْرَحْنَ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿28﴾
 وَإِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿29﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضَعَّفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۗ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿30﴾

21 - 30 వాక్యాలు

వాక్యాల సంబంధం :

గత వాక్యాల్లో అహ్జాబ్ యుద్ధం గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. కపటులు ఈ యుద్ధంలో పాల్గొనకుండానే ముస్లిములను యుద్ధ పరిణామాలను గురించి భయపెట్టేవారు. ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ ముస్లిములను ప్రవక్త (స)ను అనుసరించమని, ప్రవక్త (స)కు తోడుగా యుద్ధంలో పాల్గొనమని, అందులో వచ్చే కష్టనష్టాలను నిలకడగా, సహనంతో భరించాలని, నిస్సందేహంగా మీరే విజయం పొందుతారని నిర్దేశించాడు. అదేవిధంగా మీరు కూడా ప్రవక్త (స)ను అనుసరించాలని, ప్రవక్త (స) వలె ఇహలోకం కంటే పరలోకానికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని ఉపదేశించాడు. ఎందుకంటే మీరే విశ్వాస స్త్రీల కొరకు ఆదర్శం అని ప్రవక్త (స) భార్యలకు హితబోధ చేయబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

21 : ఓ విశ్వాసులారా! మీ అందరి కోసం ప్రవక్త (స)లో ఆదర్శం ఉంది. అందువల్ల జీవితపు అన్ని రంగాల్లో ప్రవక్త (స)ను అనుసరించండి. అయితే పరలోకాన్ని విశ్వసించేవారు, అల్లాహ్ ను కలుసుకునే నమ్మకం ఉన్నవారు, ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ను ప్రార్థించేవారు మాత్రమే ప్రవక్త (స) సంప్రదాయాలను అనుసరిస్తారు. (అహ్మదుల్ బయాన్)

22 : అల్లాహ్ కపటుల స్వభావాలను పేర్కొన్న తరువాత విశ్వాసుల గుణాలను పేర్కొన్నాడు. విశ్వాసులు అవిశ్వాసుల సైన్యాన్ని చూసి అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త (స) చేసిన వాగ్దానం ఇదేనని గుర్తించి, అంటే మమ్మల్ని పరీక్షించదలిస్తే మనము ఆయన్ని సహాయం కోరుతాము. ఆయన తప్పకుండా మనకు సహాయం చేస్తాడు అని నిశ్చయించుకున్నారు. ఏది ఏమైనా అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చాడు. ఇస్లాం శత్రువులు అందరూ నాశనమయ్యారు. దీనివల్ల ముస్లిముల విశ్వాసం అధికమయింది.

23 : విశ్వాసుల నమ్మకాన్ని ప్రశంసించడం జరిగింది. కొందరు ముస్లిములు బద్ద్ర యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు. మరికొందరు పాల్గొనలేకపోయారు. కాని వారు చాలా విచారించి ఇకముందు తప్పకుండా యుద్ధంలో పాల్గొంటామని నిశ్చయించుకున్నారు. అల్లాహ్ వీరి కోరికను ఉహద్ యుద్ధం ద్వారా నెరవేర్చాడు.

25 : అహ్ జాబ్ యుద్ధ ఫలితాలను పేర్కొనడం జరిగింది. అవిశ్వాసుల వర్గాలు ముస్లిములను నామరూపాలు లేకుండా చేయాలని నిశ్చయించుకున్నారు. కాని యుద్ధరంగం నుండి అపజయం పాలై వట్టి చేతులతో వెనుతిరిగారు. అల్లాహ్ ఒక్కడే విశ్వాసులకు చాలు. వీరికి యుద్ధం చేసే అవకాశమే ఇవ్వలేదు. అల్లాహ్ యే శక్తిమంతుడు, శత్రువులను అధిగమించేవాడు.

26 : చేసిన ఒప్పందాన్ని భంగం చేసినవారు తమ కోటల్లో దాక్కున్నారు. అయితే అల్లాహ్ వారి హృదయాల్లో భయాన్ని నింపివేశాడు. ఫలితంగా కోటల నుండి బయటికి వచ్చారు. వెంటనే కొందరిని హతమార్చటం జరిగింది. వృద్ధులను బందీలుగా చేయటం జరిగింది. వారి తోటలను, పొలాలను, గృహాలను, కోటలను, పశువులను, ఆయుధాలను, ధనాన్ని ముస్లిములకు పంచిపెట్టటం జరిగింది. ఎందుకంటే అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు.

28, 29 : ప్రవక్త (స) సతీమణులకు అల్లాహ్ తన ప్రవక్త (స) ద్వారా నోటీసు ఇస్తున్నాడు - ఒకవేళ మీరు ప్రాపంచిక సుఖాలు అందచందాలు కావాలనుకుంటే వాటిలో కొంత ఇచ్చి వదలివేస్తాను. ఒకవేళ అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త, పరలోకం పట్ల మీకు ప్రేమే ఉంటే అల్లాహ్ ప్రవక్త వద్ద ఉండి కష్టనష్టాలను భరించాలి. పరలోకంలో దీని పుణ్యం ఎన్నో రెట్లు అధికంగా లభిస్తుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

30 : ఓ ప్రవక్త భార్యలారా! ఒకవేళ మీరు చెడు కార్యాలకు పాల్పడితే మీకు ఇతరులకంటే రెట్టింపు శిక్ష ఇవ్వటం జరుగుతుంది. ఎందుకంటే అలా చేస్తే ప్రవక్త (స) కు బాధ కలుగుతుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

(31) మీలో ఎవరు అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపుతారో, సత్కార్యాలు చేస్తారో, ఆమెకు మేము రెట్టింపు పుణ్యఫలం ఇస్తాము. మేము ఆమెకు గౌరవప్రదమైన ఉపాధిని సిద్ధపరచి ఉంచాము.

(32) ఓ ప్రవక్త భార్యలారా! మీరు సాధారణ స్త్రీల వంటి వారు కారు. మీరు అల్లాహ్ కు భయపడేవారు అయితే, చిన్న స్వరంతో మాట్లాడకండి, ఎందుకంటే దురుద్దేశం గల వ్యక్తి ఎవడైనా వ్యామోహపడవచ్చు. కాబట్టి స్పష్టంగా, సూటిగా మాట్లాడండి.

(33) ఇళ్ళల్లోనే ఉండిపోండి. అజ్ఞానకాలంలో మాదిరిగా అలంకరణను ప్రదర్శిస్తూ విచ్చలవిడిగా తిరగకండి. నమాజును స్థాపించండి. జకాత్ ఇవ్వండి. అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపండి. దైవప్రవక్త కుటుంబం వారైన మీ నుండి కల్మషాన్ని తొలగించాలని, మిమ్మల్ని పూర్తిగా పరిశుద్ధపరచాలని అల్లాహ్ కోరుతున్నాడు.

(34) మీ ఇళ్ళల్లో వినపించబడే అల్లాహ్ వాక్యాలనూ, వివేకంతో కూడుకున్న విషయాలనూ జ్ఞాపక ముంచుకోండి. నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ అత్యంత సూక్ష్మజ్ఞాని, అన్నీ తెలిసినవాడు.

(35) నిశ్చయంగా ముస్లిములూ, విశ్వాసులూ, విధేయులూ, సత్యసంధులూ, సహనశీలురూ, అల్లాహ్ ముందు వినప్రములయ్యేవారూ, దానధర్మాలు చేసేవారూ, ఉపవాసం ఉండేవారూ, తమ మర్మాంగాలను కాపాడుకునేవారూ, అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరించేవారూ అయిన స్త్రీ పురుషుల కొరకు అల్లాహ్ క్షమాభిక్షను, గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

وَمَنْ يَّقْنُتْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا
تُؤْتِيهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا
كَرِيمًا ﴿31﴾

يُنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسُنَّتٍ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ ۚ إِنَّ
اتَّقِيْتِنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي
قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿32﴾

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ
الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ ۗ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿33﴾

وَأَذُكَّرْنَ مَا يَتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ
وَالْحِكْمَةِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿34﴾

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالصَّادِقِينَ
وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْحَشِيعِينَ
وَالْحَشِيعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ
وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْحَفِظِينَ فُرُوجَهُمْ
وَالْحَفِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ ۗ
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿35﴾

31 - 35 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో విశ్వాసులు అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపాలని చెబుటం జరిగింది. ఈ వాక్యాల్లో ప్రవక్త (స) సతీమణులు, ఇతర విశ్వాస స్త్రీలు అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపాలని నొక్కి

చెప్పటం జరిగింది. కపట స్త్రీ, పురుషుల కుట్రలకు గురి కారాదని హెచ్చరిస్తూ వారు ఇహలోక వాంఛలు కలిగి ఉన్నవారని తీర్మానించటం జరిగింది. ప్రవక్త (స) పరలోకానికి ఇహలోకంపై ప్రాధాన్యత ఇచ్చినట్లు, ప్రవక్త (స) సతీమణులు కూడా పరలోకానికి ఇహలోకంపై ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి మరియు దాన్ని గురించి ప్రచారం చేయాలి.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

31 : ప్రవక్త (స) సతీమణులు గొప్ప ఉన్నత స్థానం కలిగి ఉన్నారు. అందువల్ల వారు పాపం చేస్తే రెట్టింపు శిక్ష విధించినట్లు సత్కార్యాల్లోనూ వారికి రెట్టింపు పుణ్యం లభిస్తుంది. 30 వ వాక్యంలో వ్యభిచారాన్ని గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. ఈ వాక్యంలో ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి. వారు పర పురుషులతో మాట్లాడినప్పుడు శబ్దం మధురంగానూ, ఆకర్షణీయంగా ఉండరాదు. అవసరానికి మించి మాట్లాడకూడదు. మరీ చిన్న శబ్దంతో మాట్లాడరాదు. వినేవాళ్ళు రహస్యాలు అనుకుంటారు. మరీ అంత ఎలుగెత్తి కూడా కాదు. ఏది మాట్లాడినా చాలా సూటిగా, నిర్బంధంగా మాట్లాడాలి.

వాక్యంలో ప్రవక్త (స) సతీమణులను ఉద్దేశించడం జరిగింది. ఎందుకంటే ప్రవక్త (స) ఇంటి నుండే సంస్కరణోద్యమం ప్రారంభించాలని, అంతేకాక ప్రవక్త (స) అనుచరులు సమస్యలు, సందేహాలు తెలుసుకునేందుకు ప్రవక్త (స) ఇంటికి వచ్చేవారు. అంటే ఈ ఆదేశం కూడా అందరికీ వర్తిస్తుంది.

ఈ వాక్యం ద్వారా స్త్రీ అసలు స్థానం ఆమె గృహమే అని విశదమవుతుంది. అందువల్లే జిహాద్, సామూహిక నమాజ్ ఆమెపై తప్పనిసరి కాదు. పురుషునితో సమానంగా స్త్రీని నడిపించటానికి ప్రకృతి వ్యతిరేక ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. సరైన విధానం ఏమిటంటే, స్త్రీల పట్ల హీనంగా, చులకనగా ప్రవర్తించరాదు. పరపురుషుల ముందు తమ అందచందాలను ప్రదర్శించరాదు. దీన్ని అల్లాహ్ అజ్ఞానకాలపు ఆచారంగా వర్ణించడం జరిగింది. (త్రైసిరుల్ ఖుర్ఆన్)

ఇంటి నుండి బయటికి వెళ్ళే నియమాలు సూచించటం జరిగింది. బయటకు వెళ్ళే అవసరం కలిగితే అలంకరించుకొని లేదా అలంకరణను ప్రదర్శిస్తూ ముఖం, భుజాలు, వక్షస్థలాలు మొదలైన వాటిని ప్రదర్శిస్తూ ప్రజలను తమ వైపు ఆకర్షించేవిధంగా బయటకు వెళ్ళరాదు. మామూలు దుస్తులు ధరించి, సుగంధ పరిమణాలు పులుముకోకుండా దుప్పట్లు కప్పుకొని బయటకు వెళ్ళాలి. తబ్రుజ్ అంటే తమ అలంకరణలను ప్రదర్శిస్తూ తిరగటం అని అర్థం. ఇస్లాం దీన్ని ఇస్లాం కంటే ముందు ఉండే అజ్ఞానంగా భావించింది. ఇస్లాంకి దీనితో ఎటువంటి సంబంధం లేదు. దీనికి ఎంత మంచి పేరు పెట్టుకున్నా చెడు చెడే అవుతుంది. చెడు మంచిగా మారదు. (అహ్సానుల్ బయాన్)

అదేవిధంగా నమాజును స్థాపించమని ఉపదేశించబడింది. అంటే నమాజును దాని నియమనిబంధనలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, వినయవిధేయతలతో దాని సరైన సమయాల్లో స్థాపించాలి. అల్లాహ్ ధన సంపదలు ప్రసాదిస్తే జకాత్ చెల్లించండి. అదేవిధంగా అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తల ఆదేశాలను, నిషిద్ధాలను దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. అంటే దీని ఉద్దేశ్యం కేవలం మిమ్మల్ని పాపాలకు దూరంగా ఉంచడమే. మిమ్మల్ని అన్ని విధాలా పరిశుద్ధపరచడమే మాలక్ష్మం.

ప్రవక్త భార్యలు అష్షాబైత్ కి చెందినవారని ఈ వాక్యం సూచిస్తుంది. ఆయిషహ్(ర) ఉల్లేఖనం ప్రవక్త (స) ఒక రోజు ఉదయం నల్లవెంట్రుకలతో చేయబడిన ఒక కంబలి కప్పుకొని బయలుదేరారు. హసన్ వచ్చారు. ప్రవక్త (స) వారిని అందులో చేర్చుకున్నారు. ఆ తరువాత హుసైన్ వచ్చారు. వారిని కూడా ప్రవక్త (స) అందులోకి చేర్చుకున్నారు. ఫాతిమ (ర) వచ్చారు. ఆమెనూ చేర్చుకున్నారు. అలీ వచ్చారు. ప్రవక్త (స) వారినీ చేర్చుకున్నారు. ఇంకా ఇలా

(36) అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తా, ఏ విషయంలోనైనా ఒక తీర్పు చేసినప్పుడు, విశ్వాసి అయిన ఏ పురుషునికైనా, విశ్వాసురాలైన ఏ స్త్రీకైనా, తమ యొక్క ఆ విషయంలో స్వయంగా మళ్ళీ ఒక నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం లేదు. ఇంకా ఎవడైనా అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు అవిధేయత చూపితే, అతను స్పష్టంగా అపమార్గానికి గురి అయినట్లే.

(37) ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్, నీవు, ఏ వ్యక్తికి మేలు చేశారో ఆ వ్యక్తితో “నీవు నీ భార్యను విడిచిపెట్టుకు, అల్లాహ్ కు భయపడు” అని అంటున్న ఆ సమయాన్ని జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. అప్పుడు నీవు అల్లాహ్ బయటపెట్టదలచిన విషయాన్ని నీ మనస్సులో దాచి ఉంచావు. నీవు ప్రజలకు భయపడుతున్నావు. వాస్తవానికి నీవు భయపడటానికి అల్లాహ్ యే ఎక్కువ హక్కుదారుడు. తరువాత జైద్ ఆమె విషయంలో తన అవసరాన్ని పూర్తి చేసుకున్నప్పుడు మేము ఆమె (విడాకులు పొందిన స్త్రీ)తో నీకు వివాహం జరిపించాము. విశ్వాసులకు తమ దత్తపుత్రుల భార్యల విషయంలో, వారు తమ భార్యలకు సంబంధించిన తమ అవసరాన్ని పూర్తి చేసుకున్నప్పుడు, ఏ విధమైన ఇబ్బందీ కలుగకుండా ఉండేందుకు. అల్లాహ్ ఆదేశం అమలులోకి రావలసిందే.

وَمَا كَانَ لِبُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ صِلًا مَبِينًا ﴿36﴾

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ ۗ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ۗ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطْرًا ۖ زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطْرًا ۗ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿37﴾

అన్నారు, “ఓ అష్షాబైత్! అల్లాహ్ మీ నుండి అపరిశుద్ధాన్ని దూరం చేయగోరుతున్నాడు. మిమ్మల్ని పూర్తిగా పరిశుద్ధపరచగోరుతున్నాడు.” (సహీహ్ ముస్లిం - హ.నెం. 4450)

ఈ హదీసు ద్వారా ఈ నలుగురు ప్రవక్త (స) కుటుంబానికి చెందినవారని, అయితే నలుగురు మాత్రమే అష్షాబైత్ ఎంతమాత్రం కారని తెలుస్తోంది. ప్రవక్త (స) భార్యామణులు కూడా అష్షాబైత్ అని ఖుర్ఆన్ లో సాక్ష్యాధారాలు ఉన్నాయి. హాఫిజ్ ఇబ్నై కసీర్ అభిప్రాయమూ ఇదే. ఇంకా ఈ ఆయత్ అవతరణకు కారణం కూడా వారే. (తైసిరుర్రహ్మాన్)

ఒకసారి ఉమ్మై సలమ ప్రవక్త (స)ను, ఖుర్ఆన్ లో పురుషుల్లా మా గురించి కూడా ఎందుకు ప్రస్తావించబడదు? అని ప్రశ్నించారు. ఒకసారి నేను మా ఇంట్లో కూర్చొని తల దువ్వుకుంటున్నాను. అకస్మాత్తుగా మెంబరుపై ప్రవక్త (స) శబ్దాన్ని విన్నాను. నేను తల దువ్వుకోకుండానే వెంట్రుకలను చుట్టుకున్నాను. నా గది నుండి బయటికి వచ్చి ప్రవక్త (స) మాటలు వినసాగాను. ప్రవక్త (స) అప్పుడు ఈ వాక్యాలనే పఠిస్తున్నారు. ఇబ్నై అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం: ప్రవక్త (స)ను స్త్రీలు తమరు పురుషుల గురించే మాట్లాడుతారు. స్త్రీల గురించి మాట్లాడరండుకు అని ప్రశ్నించారు. దానికి ఈ వాక్యాలు అవతరించబడ్డాయి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నై కసీర్)

(38) అల్లాహ్ తనకు విధించిన ఏ పనినైనా చేయటంలో దైవప్రవక్తకు ఏ ప్రతిబంధకమూ లేదు. గతించిన దైవప్రవక్తలందరి విషయంలోనూ అల్లాహ్ యొక్క ఈ సంప్రదాయమే అమలులో ఉండేది. అల్లాహ్ ఆజ్ఞ పూర్తిగా తిరుగులేని తీర్పు. (ఇది అల్లాహ్ సంప్రదాయం). (39) అల్లాహ్ సందేశాలను అందజేసే వారికి, ఆయనకు మాత్రమే భయపడే వారికి, ఒకే దేవునికి తప్ప మరెవరికీ భయపడని వారికి. లెక్క చూడటానికి కేవలం అల్లాహ్ యే చాలు. (40) (మానవులారా!) ముహమ్మద్ మీలోని ఏ పురుషునికీ తండ్రికారు. కాని ఆయన అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్త. దైవప్రవక్తల పరంపరను సమాప్తం చేసే చివరి వారు. అల్లాహ్ సకల విషయాల జ్ఞానం కలవాడు. (41) విశ్వసించిన ఓ మానవులారా! అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరించండి. (42) ఉదయం, సాయంత్రం, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండండి. (43) ఆయనే మీపై కరుణ చూపేవాడు. ఆయన దూతలు మీ కొరకు కారుణ్యానికై ప్రార్థనలు చేస్తారు, మిమ్మల్ని ఆయన చీకట్లలో నుండి వెలికి తీసి వెలుగులోకి తీసుకురావాలని. విశ్వాసుల పట్ల ఆయన అమిత దయకలవాడు. (44) వారు ఆయనను కలిసే రోజున వారికి శాంతి వచనాలతో స్వాగతం లభిస్తుంది. అల్లాహ్ వారికి ఎంతో గౌరవప్రదమైన ప్రతిఫలాన్ని సమకూర్చి ఉంచాడు. (45) ఓ ప్రవక్తా! మేము నిన్ను సాక్షిగా చేసి, శుభవార్తను ఇచ్చేవానిగా, హెచ్చరిక చేసేవానిగా చేసి (46) అల్లాహ్ అనుమతితో ఆయన వైపునకు పిలుపు ఇచ్చేవానిగా చేసి, ప్రకాశించే దీపంగా చేసి పంపాము. (47) విశ్వసించిన మానవులకు శుభవార్త ఇవ్వు. వారికి అల్లాహ్ తరపు నుండి గొప్ప అనుగ్రహాలు ఉన్నాయని.

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ۖ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۗ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾

الَّذِينَ يَبْلُغُونَ رَسُولَ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۗ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾
مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾
وَسَبِّحْوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾
هُوَ الَّذِي يُصَوِّبُ عَلَيْكُمْ وَمَلِكُتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۗ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ ۗ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِأَذْنِهِ وَسِرَاجًا مُّبِينًا ﴿٤٦﴾
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾

(48) అవిశ్వాసుల, కపటుల ఒత్తిడికి ఎంతమాత్రం లొంగకు. వారి వేధింపులను లెక్క చేయకు. అల్లాహ్ నే నమ్ముకో. మనిషి తన వ్యవహారాలను అప్పగించటానికి అల్లాహ్ యే చాలు.

(49) విశ్వాసులైన మానవులారా! మీరు విశ్వాసినులైన స్త్రీలను వివాహం చేసుకుని తరువాత వారిని ముట్టుకోక మునుపే విడాకులిస్తే, అప్పుడు మీ తరపు నుండి ఇద్దత్ ఏదీ వారిపై ఖరారు కాదు. అది పూర్తి అవ్వాలని మీరు కోరలేరు. కనుక వారికి కొంత ధనం ఇచ్చి మంచి పద్ధతిలో సాగనంపండి. (50) ప్రవక్తా! మేము (ఈ క్రిందివారిని) నీకు ధర్మసమ్మతం చేశాము. నీవు మహర్ చెల్లించిన నీ భార్యలను, అల్లాహ్ ప్రసాదించిన బానిస స్త్రీల నుండి నీ అధీనంలోకి వచ్చిన స్త్రీలను. నీతోపాటు వలస వచ్చిన నీ పినతండ్రి కుమార్తెలను. నీ మేనత్తల కుమార్తెలను, నీ మేనమామల కుమార్తెలను, నీ పినతల్లల కుమార్తెలను, తనను తాను దైవప్రవక్తకు సమర్పించుకున్న విశ్వాసిని అయిన స్త్రీని. ఒకవేళ దైవప్రవక్త ఆమెను వివాహం చేసుకోదలిస్తే ఈ మినహాయింపు కేవలం నీకే పరిమితం. ఇతర విశ్వాసులకు ఇది లేదు. సాధారణ విశ్వాసులకు, వారి భార్యల, బానిస స్త్రీల విషయంలో మేము విధించిన పరిమితులు మాకు బాగా తెలుసు. నీకు ఏ విధమైన ఇబ్బంది కలుగకుండా ఉండాలని. అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

(51) నీ భార్యలలో నీకు ఇష్టమైన వారిని నీ నుండి వేరుగా ఉంచేందుకూ, నీకు ఇష్టమైన వారిని నీతో ఉంచుకునేందుకూ, నీకు ఇష్టమైన వారిని వేరుగా ఉంచిన తరువాత నీ వద్దకు పిలిపించుకునేందుకూ నీకు అధికారం ఇవ్వబడుతోంది. ఈ విషయంలో నీపై ఏ దోషమూ లేదు. ఈ విధంగా వారి కళ్లు చల్లదనం పొందుతాయనీ, వారు బాధపడరనీ, నీవు వారికి ఏదీ ఇచ్చినా వారు సంతోషిస్తారని ఎక్కువగా ఆశించవచ్చు. మీ మనస్సులలో ఏముందో అల్లాహ్ కు తెలుసు. అల్లాహ్ సర్వమూ తెలిసిన వాడు సంయమనం కలవాడూను.

وَلَا تُطِيعُ الْكُفْرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعِ أَذْهُمُ
وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿48﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ
طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ
عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا ۖ فَمَتَّعُوهُنَّ
وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿49﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي آتَيْتَ
أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِنَّا ۖ أَفَاءَ اللَّهِ
عَلَيْكَ وَبَدَنِكَ وَعَمِّكَ وَبَدَنِ عَمَّتِكَ وَبَدَنِ خَالَكَ
وَبَدَنِ خَلَّتِكَ الَّتِي هَاجَرَنَ مَعَكَ ۖ وَأَمْرًا
مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ
أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا ۖ خَالِصَةً ۖ لَكَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ ۗ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي
أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ
عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿50﴾

تُرْجَىٰ مِنْ نِسَاءٍ مِنْهُنَّ ۖ وَتُؤْتَىٰ إِلَيْكَ مِنْ نِسَاءٍ ۗ
وَمَنْ ابْتَعَيْتَ مِنْ عَزْلِكَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ۗ
ذَلِكَ أَذَىٰ أَنْ تَقْرَأَ عَلَيْهِنَّ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ
بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلَّهُنَّ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۗ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿51﴾

(52) వీరుగాక ఇతర స్త్రీలు నీకు ధర్మసమ్మతం కారు; వారి స్థానంలో మరెవరినీ భార్యలుగా తీసుకువచ్చే అనుమతి కూడ నీకు లేదు, వారి అందచందాలు నీకు ఎంత నచ్చినా సరే. అయితే బానిస స్త్రీల విషయంలో నీకు అనుమతి ఉన్నది. అల్లాహ్ ప్రతి విషయాన్నీ కనిపెడుతూనే ఉంటాడు.

لَا يَجِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ مِنْ
مِنْ أَزْوَاجٍ وَّوَلَّوْا عَجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٢﴾

6
12
3

36 - 52 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యాల్లో ముస్లిములు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (స)కే విధేయత చూపాలని సూచించబడింది. ఈ వాక్యాల్లో ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ముస్లిములు అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త యొక్క ఆదేశాల్నే పాలించాలని నొక్కి చెప్పటం జరిగింది. అంటే లాభం ఉన్నా నష్టం ఉన్నా సరే. ఉదాహరణకు జైద్ని ప్రవక్త (స) కొడుకుగా భావించేవారు. అజ్ఞాన కాలంలో పెంపుడు కొడుకును కన్న కొడుకుగా, అతని తల్లిని సొంత భార్యగా భావించేవారు. కాని ఇప్పుడు అల్లాహ్ పెంపుడు కొడుకు కన్న కొడుకు కాలేదని, అతని తల్లి సొంత భార్య కాలేదని తీర్మానించాడు. అందువల్ల పెంపుడు కొడుకు తన భార్యకు విడాకులు ఇస్తే, ఆమెతో పెంపుడు కొడుకు తండ్రి వివాహం చేసుకోగలడు. ఈ ప్రాచీన దురాచారాన్ని రూపుమాపేందుకే అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు.

కపటులు, అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు జరగకూడని అన్యాయం జరిగిందని ఉపద్రవం సృష్టించారు. ప్రవక్త (స) తన కోడలితో వివాహం చేసుకున్నారు అని పుకార్లు లేపారు. కొందరు ముస్లిములు కూడా ఈ విధంగానే ఆలోచించసాగారు. అప్పుడు ఈ ఆదేశం అవతరించింది. అంటే అల్లాహ్ నూ, ఆయన ప్రవక్తనూ అనుసరించాలి. అంతేగాని కాలం ఎలా ఉంది, ప్రజలు ఏమంటున్నారు? అని ఎంతమాత్రం ఆలోచించకూడదు అని హితబోధ చేయబడింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : జైద్ బిన్ హారిసా, ప్రవక్త (స)చే స్వేచ్ఛ నొసగబడిన బానిస. ప్రవక్త (స) ఆయన్ని దత్తత తీసుకున్నారు. జైద్ని అందరూ ప్రవక్త (స) కుమారునిగా పిలిచేవారు. ప్రవక్త (స) తన మేనత్త కూతురైన జైనబ్ తో అతని వివాహం చేశారు. కాని ఇద్దరి మధ్య విభేదాలు ఉండేవి. ఆ తరువాత అల్లాహ్ ఆదేశానుసారం జైనబ్ పెళ్ళి ప్రవక్త (స)తో జరిగింది. ఆ కాలంలో దత్తపుత్రుడు కూడా కన్న కొడుకుగానే భావించబడేవాడు. అందువల్ల సమాజంలో అదౌక మహాపరాధంగా పరిగణించబడింది.

జైద్ (ర) వచ్చి జైనబ్ గురించి ప్రవక్త (స)కు ఫిర్యాదు చేసేవారు. వచ్చిన ప్రతిసారి ప్రవక్త (స) ఒకవేళ జైద్ విడాకులు తీసుకుంటే నేనే పెళ్ళి చేసుకోవలసి వస్తుందని, కాని ప్రజల ఎత్తిపొడుపులను ఎలా భరించేది!? అని లోలోపల ఆలోచించేవారు.

“ఒకవేళ ప్రవక్త (స) దైవవాణి నుండి ఏదైనా దాచదలిస్తే ఈ వాక్యాన్ని దాచేవారు” అని ఆయిషహ్(ర) ఉల్లేఖించారు. (తిర్మిజి)

అనన్ ఉల్లేఖనం ప్రకారం జైనబ్ (ర) ప్రవక్త (స) ఇతర సతీమణులపై గర్వంగా ఉండేవారు. కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా మీ పెళ్ళి మీ పెద్దలు చేశారు. నా పెళ్ళి అల్లాహ్ సప్తాకాశాలపై చేశాడు అని అనేవారు. (తిర్మిజి) (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

‘ఖాతమ్’ అంటే ముద్ర అని అర్థం కార్యంలో చివరి ఘట్టాన్ని కూడా ఖాతమ్ అంటారు. అంటే ప్రవక్త (స) చివరి ప్రవక్త. అంతిమ ప్రవక్త. ఇక ముందు ఎవరైనా నేను దైవప్రవక్తను అంటే అది ఎంతమాత్రం సత్యం కాజాలదు. ముస్లిం సంఘమంతా దీన్ని ధృవీకరించింది. ప్రళయ దినానికి ముందు ఈసా (అ) అవతరిస్తారు. కాని ప్రవక్తగా మాత్రం రారు. ప్రవక్త (స) సంఘంలోని ఒక వ్యక్తిగా వస్తారు. (అహ్సనుల్ బయాన్)

ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ను ఆరాధించాలని, ప్రార్థించాలని ఆయన్నే స్మరించాలని ముస్లిములను అల్లాహ్ ఆదేశించాడు. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం : అల్లాహ్ దాసులపై విధించిన బాధ్యతలకు ఒక హద్దంటూ నిర్ణయించాడు. కాని దైవస్మరణకు, దైవప్రార్థనకు ఎటువంటి హద్దులు లేవు - మతిస్థిమితం లేనివాడు తప్ప మతి స్థిమితం లేనివాడిని దీన్నుండి కూడా మినహాయించడం జరిగింది.

స్వర్గంలోనికి ప్రవేశించిన విశ్వాసులకు అల్లాహ్ లేదా దైవదూతలు శుభవార్తలు, దీవెనలు తెలియజేస్తారు. లేదా విశ్వాసులు పరస్పరం దీవించుకుంటారు. వాక్యం చివరిలో అల్లాహ్ తన దాసులకు స్వర్గం లాంటి గొప్ప అనుగ్రహాన్ని తయారుచేసి ఉంచానని, ఇది ఎలాంటిదంటే దీన్ని ఏ కన్నూ చూడలేదని, దీని గురించి ఏ చెప్పి వినలేదని, ఏ మానవుని ఊహలోకి ఇది రాలేదని శుభవార్త తెలియజేశాడు.

ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) సద్గుణాలను గూర్చి పేర్కొనడం జరిగింది. ఇవి ప్రవక్త (స) బాధ్యతలను సూచిస్తాయి. అల్లాహ్ ముహమ్మద్ (స)ను సాక్షిగా చేసి పంపాడు. ఆయన్ను ధృవీకరించేవారిని, ఆయన్ను విశ్వసించేవారిని తీర్చుదినం నాడు ఆయన వారి మంచి కొరకు సాక్ష్యం ఇస్తారు. ఇంకా ఆయన్ను తిరస్కరించిన వారి పట్ల, వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యం ఇస్తారు. ప్రవక్త (స) విశ్వాసులను దైవకారుణ్యం, గొప్ప ప్రతిఫలం యొక్క శుభవార్త ఇవ్వడానికి, అవిశ్వాసులకు పాపాత్ములకు నరకశిక్ష నుండి హెచ్చరించటానికి పంపబడ్డారు. ప్రవక్త (స) ప్రజలను అల్లాహ్ ఆదేశం ద్వారా ఆయన దైవవాణి అనుగుణంగా ప్రజలను సన్మార్గం వైపు, ఏక దైవారాధన వైపు ఆహ్వానిస్తారు. ప్రజలను సన్మార్గం వైపు దారిచూపే దీపిక వంటివారు.

ప్రవక్త (స)ను విశ్వసించిన వారికి, సత్కార్యాలు చేసినవారికి అల్లాహ్ తరపు నుండి క్షమాపణ మరియు స్వర్గం శుభవార్త ఇవ్వమని అల్లాహ్ ఆదేశించాడు. అవిశ్వాసుల కపటుల మాటలకు ప్రభావితమై ధార్మిక బాధ్యతలో అలసత్వం ప్రదర్శించరాదని, సత్యాన్ని ప్రకటించటంలో, ప్రజలను దైవశిక్ష నుండి హెచ్చరించటంలో ఎటువంటి వెనుకడుగు వేయరాదని చెప్పడం జరిగింది. ఇంకా వారి చేష్టలకు అగ్రహించి వారికి నష్టం కలిగించే ప్రయత్నం చేయరాదని, ప్రతి విషయంలో అల్లాహ్ నే నమ్ముకోవాలని ఆదేశించడం జరిగింది.

జైద్ బిన్ హారిసా మరియు జైనబ్ ల వివాహం, విడాకుల గురించి ప్రస్తావించిన పిదప వీటికి సంబంధించిన అనేక ఆదేశాలను గురించి చర్చించటం జరిగింది. ఒక స్త్రీ వివాహమైన వెంటనే భర్త ఆమెను తాకక ముందే విడాకులు ఇస్తే ఆమె ఇద్దత్ ముగిసేవరకు వేచి ఉండవలసిన అవసరం లేదు. అసలు వేచి ఉండటం అనేది ఆమె గర్భంలో బిడ్డ ఉన్నదా లేదా? తెలసుకోవటానికే. ఒకవేళ ఆమె మహర్ నిర్ణయించబడి ఉంటే ఆమెకు సగం మహర్ లభిస్తుంది. అంతేకాక మరికొంత ధనం ఆమెకు ఇవ్వడం మంచిది. ఒకవేళ మహర్ నిర్ణయించబడకుండా ఉంటే భర్త తన స్థోమతకు తగ్గట్టు ఆమెకు కొంత ఇవ్వాలి. ఎటువంటి ఆటంకం లేకుండా ఆమెను ఆమె ఇంటికి పంపటం జరుగుతుంది. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

నీ భార్యలో నీవు మహర్ చెల్లించిన స్త్రీలు నీకు ధర్మసమ్మతం అని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఆదేశించాడు. అజేర్ అంటే మహర్. ప్రవక్త (స) సతీమణులందరికీ ఒక్కొక్కరికి 500 దిర్హములు మహర్ నిర్ణయించటం జరిగింది.

ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ప్రవక్త (స) భార్యలో తన్ను తాను సమర్పించుకున్న స్త్రీ (హిబా చేసుకున్న స్త్రీ) ఎవరూ

(53) విశ్వాసులైన ప్రజలారా! దైవప్రవక్త ఇళ్ళల్లోకి అనుమతి లేకుండా ప్రవేశించకండి. భోజన సమయానికై కాచుకుని కూర్చోకండి. కాని మిమ్మల్ని భోజనానికి పిలిస్తే, తప్పుకుండా వెళ్ళండి. అయితే భోజనం చేసిన వెంటనే, బయటికి వెళ్ళపొండి. అనవసరంగా మాట్లాడుకుంటూ ఉండిపోకండి. మీ ఈ చేష్టలు ప్రవక్తకు కష్టం కలిగిస్తాయి. అయినా ఆయన, మొగమాటం వల్ల ఏమీ అనరు. అల్లాహ్ సత్యం పలకటానికి మొగమాట పడడు. ప్రవక్త భార్యలను మీరు ఏదైనా అడగవలసి ఉంటే, తెరచాటున ఉండి అడగండి. ఇది మీ హృదయాల, వారి హృదయాల పరిశుద్ధత కొరకు ఎంతో మంచి పద్ధతి. దైవప్రవక్తకు కష్టం కలిగించటం మీకు ఏమాత్రం ధర్మసమ్మతం కాదు. ఇంకా, ఆయన తరువాత ఆయన భార్యలను వివాహం చేసుకోవటం కూడ మీకు ధర్మసమ్మతం కాదు. ఇది అల్లాహ్ దృష్టిలో మహాపాపం.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرٍ نَبْظِينَ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِرُوا آيَاتِهِ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿53﴾

లేరు. (ఇబ్నెజరీర్) అంటే ప్రవక్త (స) ఈ విధంగా ఎవరినీ స్వీకరించలేదు. అయితే ఇది కేవలం ప్రవక్త (స)కే సొంతం. ఇతరులెవ్వరికీ ఈ అనుమతి లేదు. అదేవిధంగా ప్రవక్త (స) తప్ప ఇతరులు నలుగురు భార్యల కన్నా అధికంగా ఉంచరాదు.

అంటే ప్రవక్త (స) తన సతీమణుల కొరకు వంతులు నిర్ణయించవలసిన అవసరం లేదు. తన ఇష్ట ప్రకారం నిర్ణయించుకోవచ్చు. కాని ప్రవక్త (స) అందరితో సమానంగా వ్యవహరించేవారు. ప్రవక్త సతీమణులు ప్రవక్త (స) న్యాయం ధర్మం పట్ల, ఆయన ఉపకారం పట్ల ఆయన్ని కొనియాడేవారు. ఆయన పట్ల తృప్తిగా ఉండేవారు. మీరు మీ హృదయాల్లో ఆలోచిస్తున్నది అంతా అల్లాహ్ కు తెలుసునని, అయితే మనోభావాన్ని తొలగించటం సాధ్యం కాదని పేర్కొనడం జరిగింది.

ప్రవక్త (స) సతీమణులందరూ ప్రవక్త (స) చెంతనే ఉండాలని కోరుకునేవారు. ఆయన్ని వదలడానికి ఎంతమాత్రం ఇష్టపడేవారు కాదు. దీని ఫలితంగా అల్లాహ్ వారి స్థానంలో మరెవరినీ చేర్చరాదని తన ప్రవక్త (స)ను వారించాడు. వారు ఎలా ఉన్నా సరే. బానిస స్త్రీలయితే వేరే విషయం అని పేర్కొనటం జరిగింది. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స)కు ఇతర స్త్రీలతో వివాహం చేసుకునే అనుమతి లభించింది. కాని ప్రవక్త (స) ఏ స్త్రీని వివాహం చేసుకోలేదు. ఈవిధంగా ప్రవక్త (స) తన సతీమణులకు ఉపకారం చేశారు.

అయిషహ్ (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స)కు మరణానికి ముందు ఇతర స్త్రీలను వివాహం చేసుకునే అనుమతి లభించింది.

అబూ హురైరహ్ (ర) : అజ్ఞానకాలంలో భర్తలు తమ భార్యలను మార్చుకునేవారు. అల్లాహ్ ఈ వాక్యం అవతరింపజేసి దీన్నుండి వారించాడు. అంటే ఇది ప్రవక్తకు, ముస్లిములకు నిషేధించడం జరిగింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

(54) మీరు ఏదైనా విషయాన్ని వ్యక్తం చేసినా లేక దానిని రహస్యంగా ఉంచినా, అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయమూ తెలుసు. (55) దైవప్రవక్త భార్యలకు ఈ విషయంలో ఏ పాపమూ అంటదు. వారి తండ్రులు, వారి కొడుకులు, వారి సోదరులు, వారి సోదరుల కొడుకులు, వారి సోదరీమణుల కుమారులు, వారితో కలుపుగోలుగా ఉండే స్త్రీలు, వారి నవకులు వారి ఇళ్ళల్లోకి రావచ్చు. (మహిళలారా!) మీరు అల్లాహ్ పట్ల అవిధేయతకు పాల్పడకండి; అల్లాహ్ ప్రతి విషయాన్ని గమనిస్తున్నాడు. (56) అల్లాహ్ ఆయన దూతలు దైవప్రవక్తకై 'దురూద్' ను పంపుతూ ఉంటారు. విశ్వాసులారా! మీరు కూడ ఆయనకూ దురూద్, సలామ్లు పంపండి. (57) అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకూ బాధ కలిగించిన వారిని అల్లాహ్ ఇహపరాల రెండింటిలోనూ శపించాడు. వారికి అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు. (58) ఏ తప్పు చేయకపోయినా విశ్వాసులైన స్త్రీ పురుషులకు బాధ కలిగించేవారు ఒక పెద్ద అభాండాన్ని, ఒక స్పష్టమైన పాపభారాన్ని తమ తలపై మోపుకున్నట్లే.

(59) ప్రవక్తా! నీ భార్యలకూ, నీ కూతుళ్ళకూ, విశ్వాసుల యొక్క స్త్రీలకూ తమ దుప్పట్ల కొంగులను తమపై వేసుకోమని చెప్పు; వారు గుర్తింపబడటానికి, వేధింపబడకుండా ఉండటానికి ఇది ఎంతో సముచితమైన పద్ధతి. అల్లాహ్ క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

(60) ఒకవేళ కపటులూ, కలుషిత హృదయులూ మదీనా నగరంలో సంచలనం కలిగించే వదంతులను వ్యాపింపజేసేవారూ, తమ దుశ్చేష్టలను మానుకోక పోతే వారికి వ్యతిరేకంగా చర్య తీసుకోవటానికి, మేము మిమ్మల్ని నిలబెడతాము. తరువాత వారు ఈ నగరంలో మీతో కలసి ఉండటం అనేది కష్టసాధ్యమవుతుంది.

إِنْ تَبَدُّوا شَيْئًا أَوْ تَخْفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿54﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا ابْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۚ وَاتَّقِينَ اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿55﴾

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ ۗ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿56﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿57﴾

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيٍ ۖ مَا كُتِبَ عَلَيْهِنَّ أَنْ يَضَعْنَ حُجُوبَهُنَّ ۚ وَمَا كُنَّ بِحُجُوبِهِنَّ مَحْبُوبَاتٍ ۚ ﴿58﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِرِجَالِكُمْ وَنِسَائِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ۚ ذَٰلِكُمْ أَذَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿59﴾

لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِبَنَّكَ فِيهِمْ ۗ تُمْرُ لَّا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿60﴾

(61) అన్ని వైపుల నుండి వారిపై శాపాలు విరుచుకుపడతాయి. వారు ఎక్కడ కనబడితే అక్కడ పట్టుకోబడతారు. దారుణంగా చంపబడతారు. (62) ఇది అల్లాహ్ సంప్రదాయం; పూర్వం నుంచీ అటువంటి వారి విషయంలో అనుసరించబడుతూ వస్తున్నదే. మీరు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో అటువంటి మార్పునూ చూడలేరు.

(63) ప్రళయఘడియ ఎప్పుడు వస్తుంది అని ప్రజలు నిన్ను అడుగుతారు. అది అల్లాహ్ కే తెలుసు అని చెప్పు. బహుశా అది సమీపంలోనే ఉందో ఏమో, నీకేమి ఎరుక. (64) ఏది ఏమైనా, ఇది మటుకు వాస్తవం; అల్లాహ్ అవిశ్వాసులను శపించాడు. వారికొరకు మండే అగ్నిని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

(65) అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు; ఏ స్నేహితుణ్ణి, ఏ సహాయకుణ్ణి పొందలేరు.

(66) వారి ముఖాలను నిప్పులపై అటూ ఇటూ త్రిప్పటం జరిగేనాడు వారు ఇలా అంటారు, “అయ్యో! మేము అల్లాహ్ కు, దైవప్రవక్తకూ విధేయత చూపి ఉంటే ఎంత బాగుండేది!” (67) ఇంకా ఇలా అంటారు, “ఓ మా ప్రభూ! మేము మా నాయకులకూ, మా పెద్దలకూ విధేయత చూపాము. వారు మమ్మల్ని రుజుమార్గం నుండి తప్పించారు.

(68) ఓ ప్రభూ! వారికి రెట్టింపు శిక్ష విధించు, వారిని తీవ్రంగా శపించు.” (69) విశ్వాసులారా! మూసాకు అశాంతికి గురిచేసిన ప్రజల మాదిరిగా అయిపోకండి. తరువాత అల్లాహ్, వారు కల్పించిన మాటల బారి నుండి అతనికి విముక్తి కలిగించాడు. అతను అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎంతో గౌరవనీయుడు.

(70) విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ కు భయపడండి, సూటిగా మాట్లాడండి.

مَلْعُونِينَ ۖ أَيَّهَا ثِقُفُوا أَخِيدُوا وَقْتِلُوا
تَقْتِيلًا ﴿61﴾

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَنْ تَجِدَ
لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿62﴾

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۗ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ ۗ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ
قَرِيبًا ﴿63﴾

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿64﴾
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۗ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا ﴿65﴾

يَوْمَ تَقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا
أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿66﴾

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَأَضَلُّونَا السَّبِيلًا ﴿67﴾

رَبَّنَا إِنَّهُمْ ضَعَفَيْنَا مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا
كَبِيرًا ﴿68﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا
مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا ۗ وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ
وَجِيهًا ﴿69﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا
سَدِيدًا ﴿70﴾

(71) అప్పుడు అల్లాహ్ మీ కర్మలను సరిదిద్దుతాడు, మీ తప్పులను మన్నిస్తాడు. అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకూ విధేయత చూపేవాడు గొప్ప సాఫల్యం పొందుతాడు. (72) మేము ఈ బాధ్యతను ఆకాశాల ముందూ, భూమి ముందూ, పర్వతాల ముందూ పెట్టాము. అవి దానిని మోయటానికి సిద్ధపడలేదు. దానికి భయపడ్డాయి. కాని మానవుడు దాన్ని తనపై మోపుకున్నాడు. నిస్సందేహంగా, అతడు తనకు తాను అన్యాయం చేసుకున్న మూర్ఖుడు. దీని ఫలితం ఏమిటంటే, (73) కపటులైన స్త్రీ పురుషులనూ, విగ్రహారాధకులైన స్త్రీ పురుషులనూ అల్లాహ్ శిక్షించటం, విశ్వాసులైన స్త్రీ పురుషుల పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించటం. అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, కరుణించేవాడూను.

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ
وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿71﴾

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ ۗ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿72﴾
لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿73﴾

53 - 73 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకా ముందు ఆలోచించకుండా అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపాలని వెనుకటి వాక్యల్లో ఆదేశించటం జరిగింది. ప్రజలు ఏమంటారో, సమాజం ఏమంటుందో అని ఆలోచించరాదు. ఈ వాక్యల్లో ప్రవక్త (స) సతీమణులకు, ఇతర విశ్వాస స్త్రీలకు పరదా ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

అనన్ (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) జైనబ్ తో వివాహానంతరం వలీమా విందు తర్వాత ప్రవక్త (స) లేచి నిలబడ్డారు. ఇతరులు కూడా లేచి వెళ్ళిపోయారు. కాని ముగ్గురు మాత్రం కొంతసేపు కూర్చొని వెళ్ళారు. అప్పుడు నేను ప్రవక్తకు ఈ విషయాన్ని తెలియపర్చాను. అప్పుడు ప్రవక్త (స) జైనబ్ ఉన్న కుటీరంలోనికి వెళ్ళారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం. 4417) (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

పర్దా ఆదేశాలు అవతరించిన తర్వాత, బంధువులతో ఎలా పర్దా పాటించాలి అనే ప్రశ్న తలెత్తింది. అందువల్ల ఈ వాక్యంలో బంధువులను గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. పర్దా అవసరం లేని వారి గురించి సూరె నూర్ 13వ వాక్యంలో పేర్కొనటం జరిగింది. ఇక్కడ దైవభీతిని పాటించమని ఆదేశించటం జరిగింది. పర్దా ఉద్దేశం దైవభీతిలోనే ఉంది. తమ మానాల్ని, పరిశుద్ధతను పరిరక్షించుకోవటానికే ఆదేశించటం జరిగింది. ఎందుకంటే పర్దా నియమాలు మిమ్మల్ని పాపకార్యాల నుండి దూరంగా ఉంచలేవు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స) ఔన్నత్యాన్ని గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. దైవమాతలు కూడా ఆయన్ను దీవిస్తూ ఉంటారు. భూవాసులను కూడా ఆయన కారుణ్యం మరియు శాంతి కొరకు ప్రార్థించమని ఆదేశించటం జరిగింది.

ఒక హదీసులో ప్రవక్త (స) అనుచరులు సలామ్ పద్ధతి మాకు తెలుసునని దరూద్ మాకు నేర్పించమని

కోరారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) నమాజులో చదివే దరూద్ ఇబ్రాహీమ్ ను నేర్పారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.4424)

వీటిని వదలి ఇతర దుఆలను పఠించటం ప్రవక్త (స) సంప్రదాయానికి విరుద్ధం. అదేవిధంగా అజాన్ కు ముందు పఠించటం కూడా ప్రవక్త సంప్రదాయానికి విరుద్ధమే. దీనికి ప్రతిఫలం లభించదు. హదీసుల్లో దరూద్ గురించి చాలా ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి. ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా నమాజుల్లో దీన్ని పఠించటం తప్పనిసరిగా భావించబడింది. అంటే ప్రతి తపహ్లాద్ లో దీన్ని పఠించటం తప్పనిసరి. (అహ్ నుల్ బయాన్)

వ్యాఖ్యాతలు ఇలా వ్రాస్తున్నారు : “అల్లాహ్ కు బాధ కలిగించడమంటే ఆయనకు కొడుకులు ఉన్నారని భావించటం, జంతువుల విగ్రహాలు తయారుచేసి అందులో సృష్టించే గుణాలు గలవని భావించటం, ఆయన్ను వదలి ఇతరులను ఆరాధించటం. అదేవిధంగా ప్రవక్త (స)ను హింసించటమంటే ఆయన్ను దూషించటం, ఆయనలో లోపాలను ఎంచటం, ఆయన గురించి, ఆయన కుటుంబం గురించి చెడుగా మాట్లాడటం అని అర్థం.

తబ్ రీ ఇబ్నై అబ్ బాస్ (రజి) ద్వారా ఇలా ఉల్లేఖించారు : “ప్రవక్త (స)కు సఫియ్య (ర)తో జరిగిన పెళ్ళి సందర్భంగా అసభ్యంగా ప్రవర్తించినవారి గురించి ఈ వాక్యం అవతరించింది. అయితే ఈ వాక్యానికి జైనబ్ సంఘటనతో దగ్గరి సంబంధం ఉందని కొందరు భావిస్తున్నారు.

విశ్వాస స్త్రీలను, పురుషులను అనవసరంగా హింసించరాదని వారించబడింది. ఏ విధంగానూ ముస్లిములను హింసించరాదు. ఒకవేళ ఎవరైనా ముస్లిం పాపానికి పాల్పడితే, అతనికి శిక్ష విధిస్తే అది మాత్రం ఒక ముస్లింను హింసించటంలోకి రాదు. అదేవిధంగా ఒక ముస్లిం ఒక ముస్లింపై ప్రతీకారం తీర్చుకుంటే ఇది కూడా హింసించటంగా పరిగణించబడదు.

ఇబ్నై అబీ హాతిమ్ ఆయూషహ్ (ర)ద్వారా ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు : “ఒక ముస్లింని అగౌరవపర్చటం అల్లాహ్ వద్ద అన్నిటికంటే మహాపాపం.”

ఒక జంతువును హింసించటం నిషిద్ధమైతే, ఒక ముస్లింని హింసించటం ధర్మసమ్మతం ఎలా కాగలదు? అని ఫుజైల్ బిన్ అయాజ్ అంటున్నారు.

59 : ప్రవక్త (స) కాలంలో స్త్రీలు కాలకృత్యాలకు బయటకు వెళితే, కపటలు వారిని బానిస స్త్రీలుగా భావించి వారిని ఎగతాళి చేసేవారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ వాక్యాన్ని అవతరింపజేశాడు. ఇందులో బయటికి వెళ్ళినప్పుడు దుప్పట్లను కప్పుకోవాలని స్త్రీలను ఆదేశించటం జరిగింది. దీనివల్ల అల్లర్లు సృష్టించే కిరాతకులు వారు ఉన్నత కుటుంబాలకు చెందిన స్త్రీలని భావించి హింసించరని ఆదేశించటం జరిగింది.

ఇబ్నై అబ్ బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం : కాలకృత్యాలకు వెళ్ళినప్పుడు దుప్పట్లు కప్పుకొని బయటకు వెళ్ళమని ముస్లిం స్త్రీలను ఆదేశించటం జరిగింది. ఈ వాక్యం అవతరించిన తర్వాత అన్నార్ స్త్రీలు నల్లని దుప్పట్లు ధరించి బయటికి వెళ్ళేవారు. (తబ్ రీ) (ఇబ్నై అబీహాతిమ్)

కపటుల హింసలకు, కుట్రలకు ప్రవక్త (స) ముస్లిములు చాలా ఆందోళన చెందేవారు. అల్లాహ్ దీన్ని గురించి కపటులను హెచ్చరించటం జరిగింది.

60 - 68 : ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వాసుల పర్యవసానాన్ని గుర్తు చేయటం జరిగింది. వారు ప్రవక్త (స)ను, తీర్పుదినాన్ని తిరస్కరించేవారు. అల్లాహ్ వీరిని తన కారుణ్యానికి దూరం చేశాడు. ఇంకా వారికొరకు నరకాగ్నిని తయారుచేసి ఉంచాడు. వారు అందులోకి ప్రవేశించి ఎల్లప్పుడూ అందులోనే ఉంటారు. అక్కడ వారికి సహాయకులెవరూ ఉండరు. నరకంలో వారి ముఖాలను కాల్చడం జరుగుతుంది. అప్పుడు వారు ఏడుస్తూ ఉంటారు. విచారిస్తూ ఉంటారు. అప్పుడు వారు ఇహలోకంలో ప్రవక్త (స)ను అనుసరించి ఉంటే ఎంత బాగుండు అని దుఃఖిస్తూ చింతిస్తూ ఉంటారు.

అంతేకాక అల్లాహ్ ను, మా నాయకులు విగ్రహారాధన ద్వారా, అవిశ్వాసం ద్వారా మమ్మల్ని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేశారని, అందువల్ల వారికి రెట్టించు శిక్ష విధించమని, వారిని శపించమని ప్రార్థిస్తారు.

ఇమామ్ షౌకానీ ఇలా వ్రాస్తున్నారు : “అంధానుసరణను ఖండించడానికి ఈ వాక్యం వజ్రాయుధం వంటిది. ఇందులో ఇటువంటి వారికి గొప్ప గుణపాఠం ఉంది. ఇటువంటి వారు ఖుర్ఆన్ మరియు ప్రవక్త సంప్రదాయాలకు దూరంగా ఉండేవారిని అనుసరిస్తారు. ఇంకా వక్రమార్గాన్ని సన్మార్గంగా భావిస్తారు.”

69 : ఈ వాక్యంలో ముస్లిములు బనీ ఇస్రాయిల్ లా ప్రవర్తించరాదని అల్లాహ్ హెచ్చరించాడు. వీరు మూసా (అ)లో లోపాలను వెదికేవారు. కాని అల్లాహ్ మూసా (అ)లో ఎటువంటి లోపంలేదని చూపాడు. అంటే ఓ ముస్లిములారా! మీరూ మీ ప్రవక్తకు హాని తలపెట్టకండి. జైద్ బిన్ హారిసా మరియు జైనబ్ విడాకులు మరియు ప్రవక్త (స) మరియు జైనబ్ వివాహ సందర్భంగా కొందరు కపటులు బలహీన విశ్వాసులు ప్రవక్త (స) పట్ల అనుచితంగా ప్రవర్తించారు.

బనీ ఇస్రాయిల్ మూసా (అ)ను వేధించిన సంఘటనను ఇమామ్ బుఖారీ అబూ హురైర (ర)ద్వారా ఉల్లేఖించారు. మూసా (అ) చాలా బిడియస్తులు. తన శరీరాన్ని ఎప్పుడూ కప్పి ఉంచేవారు. మూసా (అ) శరీరంపై ఏదో లోపం ఉందని, అందువల్లే మూసా (అ) తన శరీరాన్ని ఎవరి కంటూ పడకుండా జాగ్రత్తపడుతున్నారని బనీ ఇస్రాయిల్ ప్రజలకు అనుమానం కలిగింది. ఒకరోజు మూసా (అ) స్నానం చేయటానికి వెళ్ళినప్పుడు తన బట్టలను ఒక బండ రాతిపై పెట్టారు. ఆ బండరాయి అల్లాహ్ ఆదేశంపై బట్టలు తీసుకుని ఎగిరి పోసాగింది. మూసా (అ) దాని వెంట పరుగెత్తుతూ ఉన్నారు. చివరికి బనీ ఇస్రాయిల్ కు చెందిన ఒక వర్గం వద్దకు చేరుకున్నారు. ప్రజలు మూసా (అ) శరీరాన్ని ఎటువంటి లోపం లేనిదిగా చూసారు.

వ్యాఖ్యానకర్తలు ఇలా రాస్తున్నారు : “ఈ వాక్యంలో ఈ ఒక్క సంఘటన గురించే సూచించటం జరిగింది. కాని బనీ ఇస్రాయిల్ ప్రజలు మూసా (అ)ను అనేక కష్టాలకు గురిచేశారు. ఆయనలో లోపాలు వెదికారు.

ఆయన పట్ల అసభ్యకరంగా ప్రవర్తించారు. ఆయనపై అభాండాలు మోపారు. తౌరాతు చదివితే ఈ విషయాలన్ని తెలుస్తాయి. దైవసందేశ ప్రచార మార్గంలో మూసా (అ) కష్టాలను, నష్టాలను భరించారు.

జైద్ బిన్ హారిసా మరియు జైనబ్ బినై జహష్ల సంఘటనను సూచిస్తూ అల్లాహ్ ముస్లిములకు రెండు విషయాలను గూర్చి హితబోధ చేశాడు. అల్లాహ్ విచారణకు, శిక్షకు భయపడుతూ ఉండాలి. విధులను నిర్వర్తించాలి. నిషిద్ధాలకు దూరంగా ఉండాలి. రెండవ విషయం ఏమిటంటే ఎల్లప్పుడూ సత్యాన్ని, న్యాయాన్ని, వాస్తవాన్ని పలకాలి. వీటివల్ల లాభం ఏమిటంటే అల్లాహ్ వారి సత్కార్యాలను స్వీకరిస్తాడు. ఇంకా వారి పాపాలను క్షమించివేస్తాడు. ఎందుకంటే సత్కార్యాలు పాపాలను తొలగిస్తాయి. చివరగా అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపేవారికి ఆదేశాలను పాలించేవారికి, నిషిద్ధాలకు దూరంగా ఉండేవారికి గొప్ప సాఫల్యం లభిస్తుందని, వారికి ఎటువంటి భయమూ ఉండదని, వారి మనోకాంక్షలన్నీ తీరుతాయని, నరకం నుండి విముక్తి లభిస్తుందని, శాశ్వత స్వర్గ సుఖాలు లభిస్తాయని గొప్ప శుభవార్త ఇవ్వబడింది.

73 : పైన పేర్కొన్న విపత్కర పరిణామాలన్నిటినీ పేర్కొనటం జరిగింది. కొందరు విశ్వసిస్తారని, మరికొందరు విశ్వసించరని అవిశ్వాసాన్ని, విగ్రహారాధనను అనుసరిస్తారని, చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగపరుస్తారని, వారందరినీ అల్లాహ్ శిక్షిస్తాడని, విశ్వసించేవారిని ఒకవేళ వారి వల్ల పాపాలు జరిగినా, వారు పశ్చాత్తాపం చెందితే అల్లాహ్ వారి పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరిస్తాడని పేర్కొనడం జరిగింది.